No 1947 1½ C. 185

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franko door het geheele Rijk. — *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 19 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 September.

Wil men weten hoe laat het hier te lande is, dan zijn wij wel verpligt — wij verzwijgen het niet, hoe pijnlijk het ook zijn moge — te raadplegen de *Kerkelijke Courant*, het orgaan der predikanten, de *Amsterdamsche*, het meest bevoorregte half-officieele blad, den *Fakkel*, het orgaan der geheime genootschappen en den *Nederlander*, de woordvoerder der Dordtsche partij.

Ziehier eenige aanhalingen uit de *gisteren* verschenen Nommers van drie dezer bladen, die stof tot denken geven en een ieder kunnen overtuigen, dat aan het arme Nederland vooreerst nog geen rust of verpoozing gegund zal worden.

De *Kerkelijke Courant* heft een zegezang aan:

»De Protestanten in Nederland hebben doen zien, dat zij waren. Zij hebben, *langs wettigen weg*, gepoogd der Ultramontanen eene lang voorbereide zegepraal te betwisten; welnu, zij zijn er in geslaagd. Het Protestantismus heeft op het Katholicismus eene groote overwinning behaald, niettegenstaande het staatkundig liberalismus zich als bondgenoot aan de zijde van het laatste had geschaard.

»Maar als wij nu den zegezang gezongen hebben, *is het werk gedaan?* — Meene dat niemand! ER IS NOG ALTIJD VEEL TE DOEN."

Wat er dan te doen is? Het antwoord van de aangehaalde *Courant* is niet zeer bepaald, en wij gaan daarom over tot het mededeelen van een paar plaatsen uit den *Fakkel*, die duidelijker zegt wat er nu te doen is:

»Zwijgt, bidden wij, dus spreekt hij, van *onze bisschopsvrees*. Nogmaals, het is geen vrees: neen, maar 't is weerzin, 't is afkeer; 't is haat....

»Wij allen waren reeds *gereed*, toen de Paus zijne hierarchie in Nederland voor hersteld verklaarde. *En de duizenden houden ons tot meer dingen gereed. Gelooft ons, wij hebben ons laatste woord nog niet gesproken. Wij wassen nog steeds in krachten aan. Wij weten ook wat wij willen, en geen magtspreuken, geen bliksemen, geen dreigingen zijn in staat ons van plan te doen veranderen....*

»Door eendragt sterk, van antipathie tegen het Pausdom vervuld, over *Rome's* overmoed verontwaardigd, trotsch op onze geschiedenis, en, wat meer zegt, ingenomen met het evangelie onzer belijdenis, staan wij daar zonder vrees, *gereed om onze defensieve houding in eene offensieve te veranderen. Het plan is reeds beraamd en de hand reeds aan de ploeg geslagen.* WAT DOOR ONZE VADEREN BEGONNEN IS, MOET DOOR ONS WORDEN VOORTGEZET."

Een heerlijk vooruitzigt!

Rodomontades altemaal, en ijdel kaakgeblaas, hooren wij ons toevoegen. Het zij zoo! is ons antwoord. Het blad, dat zoo spreekt, heeft echter aan het Huis van Oranje het lot der Stuarts en der Bourbons toegezegd, zoo het niet naar zijne pijpen danst.

Ten slotte nog een citaat uit den minder heftigen, maar niet minder hevigen *Nederlander:*

»Zijn er geene artikelen in de Grondwet waaromtrent eene vijfjarige ervaring, *in het belang der naleving en ontwikkeling van de Grondwet*, HET WENSCHELIJKE EN ONMISBARE VAN WIJZIGING geleerd heeft?"

Gaat er uit deze regelen geen licht op, waarom de *Nederlander* onlangs het wenschelijke uitsprak van de intrekking der Wet, na goedgekeurd te zijn door de Staten-Generaal?

»Wachter, wat is er van den Nacht?"

Noord-Brabant en Limburg. — LAST*provincien*, dus werden ze onlangs genoemd door het orgaan der geheime genootschappen. Men is niet ongevoelig gebleven aan die beleediging; zij bragt het edelste hartebloed in beweging en de polsen klopten sneller en somwijl fonkelde het oog in zijne kas. Daarbij echter bleef het, wijl men het daarbij wilde laten blijven.

Dat mishaagt den *Fakkel*. Scheldt hij Noord-Brabant en Limburg LAST*provincien*, dan voegt het hem niet dat die beleediging ongewroken verdragen worde. Noord-Brabant en Limburg moesten bij die beleediging opstaan en eenig feit stellen, waardoor, van den kant van de leiders der beweging, wij willen niet zeggen welke beraamde maatregelen van geweld geklaard zouden kunnen worden.

Doch heeft zijne eerste beleediging geen doel getroffen, de *Fakkel* geeft het daarom nog niet op. Het scheldwoord: LAST*provincien* heeft geene dadelijkheden hervoorgeroepen: een »*abeat*," een »*pereat*," een: *het valle weg, het verga!* Noord-Brabant naar het hoofd geworpen — de *Fakkel* vleit er zich mede dat dit te veel zal zijn om lijdelijk verdragen te worden. De *Fakkel* misrekent zich, daar vleijen *wij* ons mede. Ziet, wij zijn niet van gisteren. Wij hebben een rijk verleden van ruim achttien eeuwen achter den rug, met een schat van verkregene ervaringen. De lessen der geschiedenis leeren ons niet te vergeefs, dat er eene onverwinnelijke kracht schuilt in *lijdelijkheid*. Met die lessen willen wij ons voordeel doen. Daar kan, natuurlijk, de *Fakkel* zich geen denkbeeld van maken, en van daar dan ook dat hij er op rekent met eene smaadtaal als die, welke wij thans gaan aanhalen, Noord-Brabant en Limburg in het harnas te jagen. De ongelukkige schrijft aldus:

»De Roomsche bladen schermen altijd met de twee overwegend Roomsche provincies *Noord-Brabant* en *Limburg*. Die maken thans het *België*, het *Zuid-Nederland* uit van 1829 en 1830. Die beide provincies zullen, in opstand komende, zich afscheuren. In dien geest spreken de Roomsche bladen. Welnu, wij zouden daar zeer mee gediend zijn. Wij zouden niets liever wenschen dan dat. Wat voordeel verschaft ons Limburg en wat sympatie gevoelen wij voor het eigenlijke *Noordbrabant?* *Limburg* is niet eens eene Nederlandsche provincie, maar een hertogdom, dat even als het groothertogdom *Luxemburg* als domein aan het huis van *Oranje-Nassau* behoort en lid is van het Duitsch verbond. Dat vorstelijk domein kost, zoo wij ons niet bedriegen, 's jaarlijks aan 's rijks schatkist meer dan een millioen. En wat het *eigenlijke Noordbrabant* betreft met zijne dorre heidevelden en met zijne fanatieke bevolking, wij geven het gaarne present aan wien het wil hebben. Het is ons tot last in meer dan een opzigt. Het kost ons veel meer dan het oplevert. Laat men de streken, die vroeger tot *Holland* behoorden, er afnemen en weer gelijk van ouds bij *Holland* voegen, dan moge het overige *Noordbrabant*, wat ons betreft, op zich zelf staan en den naam van republiek, van hertogdom, van koning- of keizerrijk aannemen en ZWITSERS tot zijn opperhoofd verkiezen. *Abeat, pereat!*"

Wij zwijgen van al de lasteringen in deze weinige woorden vervat. Den *Fakkel* te weerleggen op het terrein der door hem besprokene feiten — *ce serait la mer à boire.* Op zijnen toeleg echter, onmiskenbaar in eene taal als de aangehaalde, moet de aandacht gevestigd worden, opdat wij in geen geval er de *dupes* van worden. Zijne partij wil ons tot het uiterste verbitteren en er ons toe brengen om onze tot het uiterste gebragte verontwaardiging in daden lucht te geven, ten einde eensdeels, de protestantsch-konstitutioneele partij van ons te verwijderen en, anderdeels, een motief te hebben om ons te benadeelen. De Katholieken zullen nergens, noch in Noord-Brabant, noch in Limburg, noch ergens onnoozel genoeg zijn om zich in de hun laaghartig gespannen strikken te laten vangen.

Het wordt nu haast een jaar — het was, meenen wij, in de maand November ll. — dat de *Fakkel* en de *Nederlander* zich de hand reikten en een of- en defensief verbond sloten ter bestrijding van de Katholieken in Nederland. De heer Drieling had de hartstogtelijk-vijandige partijen bijeen weten te brengen en verzoend; het is de *Fakkel* geweest, die, in zijne lijkrede op wijlen den heer Drieling, deze bijzonderheid aan het licht gebragt heeft.

Zelden gebeurt het, dat, waar een zoo monsterachtig verbond gesloten is als thans tusschen den *Fakkel* en den *Nederlander* bestaat, de eene der verbondene partijen haar overwigt, haar meesterschap aan de andere niet doet gevoelen. De laatste moet bukken en zwichten voor de eischen der eerste en eindigen met zich daaraan onvoorwaardelijk te onderwerpen, of het verbond wordt verbroken en spat uiteen.

Het is niet onbelangrijk te letten op de verschijnselen, waaruit opgemaakt kan worden, of het radikalismus zal moeten opgaan in de Dordtsche partij, dan wel de Dordtsche partij in het radikalismus. Het volgende artikeltje, waarin de *Nederlander* door den *Fakkel* gestreeld en geaaid wordt zóó, dat hem het bloed door het vel heenschemert, is eene merkwaardige bijdrage tot de beantwoording van die vraag. Het draagt ten opschrift:

„Een vriendelijk woord aan den Nederlander.

»Wij staan immers zoo wat op een goeden voet, niet waar? Nu, dat kunnen de *Tijds-* en *Grondwetsmannen* met moeite verdragen. Gedachtig aan het: *Eendragt maakt magt!* is hun beider pogen, om ons weder tegen elkander in het harnas te jagen.

»Gij hebt uwe wijze van zeggen, en wij de onze. Men beschuldigt u van *dubbel-*, ons van *onzinnigheid*. Wij geven er misschien aanleiding toe. Wat ons ten minste betreft, wij schrijven wel eens het een of ander, dat stof tot denken geeft, — zelfs wel eens het een of ander zoo, dat het bij *zwakke* verstanden aanstoot moet verwekken, en dat 't door bladen als *de Tijd* en als *de Grondwet* moet worden aangegrepen, om ons aan de kaak te stellen. Gij zult wel begrijpen, wat wij hiermede bedoelen.

»Het spreekt van zelfs, dat wij niets ter neder schrijven, of wij kunnen er ons over verantwoorden. Wij weten wat wij doen. Maar weet gij, wat wij wel van u wenschen? dat gij u onvatbaar toondet voor de provocaties of irritaties van bladen als *de Grondwet* en *de Tijd*. Ziet, die bladen nemen zoo nu en dan iets raadselachtigs uit *de Fakkel* over, en sommeren u om te verklaren, of gij u ook met zoo iets vereenigt. Gij moest zoo wijs zijn van u aan zoo iets niet te stooren.

»Gij zijt immers een *eerlijk* blad? Gij hebt een klein stukje getiteld: *Een kort woord*, op een sommatie van *de Grondwet* in velerlei opzigt berispelijk genoemd. *De Herkaauwer*, een blad dat gij toch wel kent, heeft den inhoud van het stukje verdedigd. Wij zelf hebben er naderhand een commentaar op gegeven. Wij hadden verwacht, dat gij die commentaar zoudt hebben overgenomen. Zij was kort, en *de Nederlander* is immers een »eerlijk" blad. Eilieve, waarom neemt gij de beschuldiging over en niet de verantwoording? Eilieve, waarom hecht gij aan de beschuldiging uw zegel en maakt gij van onze verantwoording zelfs met geen enkel woord gewag?

»Wil toch niet gelooven, dat gij u langs dien weg crediet verschaft. Wilt toch niet gelooven, dat gij door zulk een middel achting inboezemt."

Kan het schaamteloozer? Maar kan het beleediger voor een medestander? Zelfs diens eerlijkheid openlijk in verdenking te brengen — kan het erger? En een van beiden: óf met een bondgenoot, die zich dát verweet, moet gebroken worden, óf men erkenne, dat men voor hem het hoofd buigt en deemoedig in hem een heer en meester eerbiedigt!

Men leest in de *Grondwet:*

»Zoo de heer van Dam van Isselt ooit waarheid sprak, het was: toen hij, door de kracht des gewetens welligt gedreven, in de Eerste Kamer uitriep:

„Zouden wij niet de getuigenis moeten afleggen, wanneer „de klagte was gerezen, dat de klove steeds grooter werd, „die de Protestanten scheidt van hunne Katholieke mede-„christenen, *dat daarvan de schuld bij ons te zoeken is?*"

»Men zie de circulaire slechts in, welke in Julij jl. door den heer van Dam als voorzitter geteekend, van het geheime genootschap *Unitas* is uitgegaan en over het land in grooten getale verspreid is geworden.

»Men leze daar, hoe de heer van Dam:

»de middelen van *Unitas* opsomt, *tot bevordering van geestelijk heil*, »om het even of er zedelijke invloed wordt gebruikt of wel GELDEN WORDEN VERSTREKT";

»boogt op zijne handhaving van *Protestantsche* meesters in menig handwerk, »opdat de Protestantsche dag-

»looner het brood mogt vinden in hunne dienst *en niet »blootgesteld zijn aan den schadelijken invloed van die »de Roomsche kerkleer volgen*";

»met onbeschaamdheid durft beweren [Julij 1853], »dat de Paus *duidelijk* zijn voornemen heeft geopenbaard, »*om ons land tot een wingewest van Rome te maken*";

Unitas herschept in een bekeerings-genootschap;

de »*uitzending*" beveelt van »rondbrengers van den Bijbel en van Evangelisten" onder de Roomsch-Katholieken, om hun »volledig onderrigt te geven" aangaande de heilige waarheden, »die hun, in kinderlijken leeftijd, gebrekkig en onjuist worden medegedeeld";

»dat is: twist en tweedragt zaait onder de Roomschen zelven; de Protestanten opzet, tot zelfs de vrouwen toe, om zich als een vijandig leger tegen hunne andersdenkende landgenooten te organiseren; aanprijst het afschuwelijk misbruik, strijdig met de wet der liefde, met de »heilige waarheden", om in *bedrijf* en *nering* eene scherpe afscheiding te maken tusschen Protestant en Katholiek; en *geld* als een middel aanwendt, om zijne oogmerken te bereiken.

»Dat is: »*de kloof steeds grooter maakt, die de Protestanten scheidt van hunne Katholieke mede-christenen*."

»Niemand zal dan ook den heer van Dam tegenspreken, als hij reeds vooraf erkent, *dat daarvan de schuld bij hem en de zijnen is te zoeken*."

Men schrijft ons uit Utrecht, dd. 16 dezer:

»Men zou moeten zeggen, dat zij hier in Utrecht altijd met de klokken in de war zijn. In uw N° van heden lees ik een artikel genomen uit den *Nederlander*, alwaar gezegd wordt, dat, bij de intrede van Z. M. den Koning, al de klokken van den Domtoren begonnen te luiden. Ik geloof dit gaarne; maar of er nu nog meer klokken geluid hebben, dan die van den Dom weet ik niet juist, maar dit kan ik u met zekerheid zeggen, dat, bij de intrede van Z. M. binnen deze stad, ook de klokken van ons nederig katholiek torentje, hetwelk op onze schoone Augustijnen-kerk prijkt, en uit hetwelk de nationale vlag, met eenen oranjewimpel versierd, vrolijk wapperde, statig begonnen te luiden. Hadden wij op onze zeven katholieke kerken nog meer torentjes te tellen, men zoude nog meer roomsche klokken hebben hooren luiden, ten spijt van diegenen die eene geheime antipathie tegen het gelui van eene roomsche kerkklok hebben, en onder welke, de bezadigde *Nederlander*, de verdediger der klokken-wet, toch zeker niet behoort. — Van klokken gesproken; onder de massa van vreemdelingen, die het feestvierend Utrecht thans herwaarts lokt, kunnen velen hunne verwondering niet verbergen, dat men op den stads-Domtoren hier alle uren een *gereformeerden psalm* hoort spelen; dat die vreemdelingen zich noch 14 dagen hier ophouden, en zij zullen, bij *de voorbereiding tot het nachtmaal*, volstrekt geen klokkenspel meer hooren.

»In dat zelfde artikel van den *Nederlander*, te lezen in uw blad, vernam ik, hoe Z. M., nabij de eerepoort, aan het einde van de Voorstraat, gekomen, vertoefde, om het gezang der kinderen van de hervormde armenscholen aan te hooren. Ik heb zeer nabij die eerepoort gestaan, toen Z. M. haar naderde; maar Z. M. ging zoo haastig, dat de kinderen den tijd niet tot zingen hadden. Sommigen beweeren, dat Z. M. met den *inkonstitutioneelen inhoud* van die liedjes vooraf was bekend gemaakt.

»Daar ik toch nu aan het schrijven ben, kan ik mij niet onthouden met een enkel woord gewag te maken van het buitengewoon luisterrijk feestgewaad, dat het oude Sticht in deze drie dagen tooit. Menschen van jaren getuigen, sedert den intogt van Keizer Napoleon, (nog) nooit hier, noch elders, zoo iets te hebben bijgewoond. Om den geest van dergelijke ovatie te kenschetsen, moet men tot de mindere klassen afdalen, die gewoonlijk door de grooten geïnspireerd worden; en dan zou ik u verschillende *feiten* kunnen mededeelen, waaruit blijkt dat men billijker wijze zou kunnen besluiten, dat het vrolijk gejuich van Utrecht een niet te bedwingen vreugdebetoon is over de aangenomene *monsterwet tegen de Katholieken*. In zekere kleine buurt konden de gereformeerde buren maar niet begrijpen, dat de enkele roomsche buren aldaar mede konden groen maken. De goede menschen antwoordden dood eenvoudig: wij weten niet welke bij-bedoelingen gijl. hebt, maar *wij* vieren feest, om, naar de leeringen des Evangelies, naast God, ook den Koning te eeren. Het is ook voorzeker om dezen christelijken grondregel, dien de katholieke priesters ons zoozeer op het hart drukken, en dien zij ook op dit oogenblik zoo luisterrijk in praktijk brengen, in beoefening te brengen, dat de katholieke inwoners dezer stad thans in niets voor de Protestanten in opluistering van het feest onderdoen; ja velen hunner zelfs zich eervol onderscheiden."

Men leest in den *Nederlander*, onder de dagteekening van den 16 dezer:

»Nadat de Koning in den voormiddag van gisteren eenige merkwaardigheden der stad had bezigtigd [waaromtrent wij in een volgend nummer eenig verslag hopen te geven], is Z. M. ten zes ure gereden naar het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen, op de Marieplaats, alwaar het diner, door de stad te geven, aan Z. M. zoude worden aangeboden.

»Dit gebouw mag wel eenig in ons land worden genoemd, en zoude noch de hoofdstad noch de Residentie tot oneer verstrekken. — Hoewel nog niet geheel voltooid wat den inwendigen toestand aangaat, en hoezeer de tijd daartoe beschikbaar, zeer kort was, had men toch, met vereende krachten, mogen slagen om de noodige vertrekken en zalen in orde te krijgen.

»De Koning begeleid door de eerewacht der Studenten, werd aan den ingang van het gebouw ontvangen door den Burgemeester en de commissie van regeling voor dezen maaltijd.

»Z. M. werd ontvangen in de zaal *Kunstliefde* genaamd.

»Een honderdtal personen, door de Stedelijke regering ter maaltijd uitgenoodigd, verbeidde daar de komst des Konings.

»Korte oogenblikken daarna werd aan Z. M. aangekondigd, dat de maaltijd gereed was, en begaven zich de gasten naar de Concert-zaal, alwaar de tafel was aangerigt, om 114 personen te plaatsen.

»Deze schoone zaal, met smaak gedekoreerd door een groot aantal waskaarsen en gazvlammen verlicht, leverde een allervoortreffelijkst gezigt, en maakte blijkbaar zelfs op den Koning een' indruk. — De boven-zalen aan weerskanten en tegen over het orchest, waren allen verlicht, en de ramen hoog opgeschoven.

»Slechts ééne toast werd er ingesteld namelijk door den Burgemeester op den hooggeeerden Koning, welke met even veel warmte door dien geachten magistraatspersoon werd uitgesproken, als door de verzamelde menigte gedronken.

»Met bijzonder veel nadruk werd deze heildronk door den Koning op de meest hartelijke wijze beantwoord.

»Te negen ure was de tafel geëindigd, en begaf Z. M. met de overige gasten zich naar de bovenzalen, om aldaar koffij te drinken. Inmiddels werd de zaal, waar men gedineerd had met den meesten spoed ontruimd en in orde gebragt, en zag men dien in het zeer korte tijdsverloop van nog geen uur, herschapen in eene Concertzaal met vol orchest, en een aanzienlijk mannenkoor.

»De zaal, als nu geheel in orde zijnde, werden de genoodigden tot de musikale soirée, welke zich inmiddels in eene andere zaal hadden vereenigd, verzocht zich te begeven in de koncertzaal en toen alles gereed was en het Wilhelmus van Nassauwen met volle kracht werd aangeheven, vertoonde Z. M. zich aan de verzamelde menigte, begaf zich later naar beneden, en hoorde met blijkbaar welgevallen naar de fraaije muzijk.

»Te ruim tien ure verliet de Koning het gebouw en stroomden allen naar buiten, om de schoone verlichting van den Domtoren te zien, die aller verwachting verre overtrof.

»Heden bezocht Z. M. 's Rijks Munt, het Kabinet van landbouwkundige werktuigen, 's Rijks Veeartsenijschool, de tentoonstelling van bloemen en voorwerpen van landbouw van het genootschap voor landbouw en kruidkunde. — In den loop van den morgen zouden aan Z. M. in het feestlokaal aan het einde der maliebaan eenige ververschingen worden aangeboden. — Heden namiddag te zes ure zal Z. M. van het aan HD. door de Provinciale Staten van Utrecht aangeboden diner gebruik maken. — Heden avond zal buiten in het bovengenoemd lokaal eene feestviering, door eenige ingezetenen van Utrecht tot stand gebragt, worden gehouden, welke met een vuurwerk zal worden besloten."

Uit eene advertentie in den *Nederlander* blijkt dat het *Album* niet gisteren te Utrecht aangeboden is, maar heden den Koning »in plegtigen optogt" aangeboden zal worden. De advertentie, die dit berigt brengt, luidt aldus:

»De Commissie van het Album maakt bekend, dat de onderteekenaars tegen morgen (Zaturdag) 17 Sept. worden opgeroepen, om vóór 10 ure in de groote gehoorzaal der Akademie te vergaderen, ten einde aan Z. M. DEN KONING (*sic*) het Album aan te bieden in het hotel van den heer Commissaris des Konings.

»Zij verzoekt de heeren onderteekenaars het bewijs van deelneming te willen medebrengen."

Het *Staatsblad* n°. 103 bevat het besluit van den 15den September 1853, houdende maatregelen tot aanmoediging van den invoer van granen en andere levensmiddelen.

Art. 1. De regten op den invoer van de navolgende goederen, worden verminderd tot op het bedrag bij derzelve uitgedrukt:

Aardappelen vijf cents de 10 mud. Gierst een cent de 100 pond. Granen: Tarwe en gepelde spelt tien cents het last. Rogge, mais of Turksche tarwe tien cents het last. Gerst vijf cents het last. Boekweit tien cents het last. Haver en ongepelde spelt tien cents het last. Boonen, wikken, erwten en linzen tien cents het last. Gort, grutten en gepelde gerst tien cents de 100 pond.

Art. 2. De bovenstaande bepalingen treden in werking met den vijfden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staats-Courant*, waarin dit besluit geplaatst wordt, en blijven van kracht tot den 1sten Julij 1854, of tot dat daarin bij de wet op eene andere wijze zal zijn voorzien.

Onze minister van Financien is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijk in de *Staats-Courant* zal worden geplaatst, en waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen minister van Binnenlandsche Zaken en aan den Raad van State.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt alhier zijn aangegeven op 15 September: [illegible] cholera-lijders, 11 herstelden en 32 overledenen.

(*N. R. C.*)

Eene telegrafische depêche van Triëst, van 15 dezer deelt berigten mede uit Batavia, loopende tot 25 Julij. Zij behelzen geen nieuws van politiek belang.

Men meldt uit Triëst:

In China was geen verandering in den staat van zaken gekomen. De Engelsche gevolmagtigde te Hongkong heeft zijne landgenooten gewaarschuwd voor alle inmenging in de krijgsoperatiën.

Z. M. heeft bij besluit bevorderd tot kommandeurs der orde van den Nederlandschen Leeuw, de heeren: D. Blinkenheijm, Jhr. Mr. J. C. Martens van Sevenhoven en Mr. J. A. Philipse, en benoemd tot ridder dier orde den heer Mr. W. H. Dullert.

's GRAVENHAGE, 17 Sept. Z. M. de Koning wordt in den loop van dezen dag van Utrecht in de residentie terug verwacht.

— Naar men verneemt wordt H. K. H. de kroonprinses van Zweden en Noorwegen, dochter van HH. KK. HH. prins en prinses Frederik, in het begin van het volgende jaar in de residentie verwacht.

— Men verneemt, dat de baron von Maltitz, Russisch minister bij het Nederl. Hof, zijn ontslag uit die betrekking heeft bekomen.

— Z. Exc. den heer de Lovenskiold, gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen bij het Nederlandsche Hof, wordt den 25 dezer uit Stockholm in de residentie terug verwacht.

— Gisteren avond is de generaal-majoor Duijcker, bevelhebber van het Kamp te Zeist, van daar in de residentie verwacht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Sept. Het onverwachte vertrek uit de hoofdstad van den heer Drouin de l'Huys, minister van Buitenlandsche Zaken, baart veel opzien: te meer wijl het niet bekend is, werwaarts hij zich heeft begeven. Men vermoedt, dat de minister naar Londen is gegaan, ten einde zich in persoon te onderhouden met den Engelschen sekretaris van Staat voor de buitenlandsche aangelegenheden over de quæstie in het Oosten.

— Naar men wil zou de vereenigde Fransche en Engelsche zeemagt, de Dardanellen opzeilen, om zoodoende door eene dreigende vertooning van magt de opgewonden Turksche bevolking vrees aan te jagen, en den Sultan, als 't ware te dwingen tot het onveranderd aannemen der Weener nota.

— Hetgeen gemeld is omtrent het stelsel der bons, waartoe de regering zou zijn overgegaan, schijnt op een misverstand te berusten. Het gouvernement blijft voorloopig bij zijn vroeger besluit omtrent de broodprijzen, met dien verstande alleen, dat niet het rijk, maar de stad Parijs met de bakkers in rekening komt.

MADRID, 10 Sept. De koningin heeft gelast te einde den toestand van de soldaten te verbeteren en zij naar hunne haardsteden met eenige spaarpenningen kunnen terug keeren, hun eene verhooging van soldij uit te keeren. De vermeerdering van uitgaven, hierdoor veroorzaakt, zal gevonden worden door eene besparing op eenige andere takken van de militaire dienst.

— Volgens het dagblad *la Nacion*, zou de aftreding van den heer Doral, als minister van marine, verre van vrijwillig geweest zijn. Integendeel, zou hij zelfs tot op het laatst geweigerd hebben zijn ontslag in te dienen; en alleen de bedreiging, dat hij zijn ontslag zou krijgen, zou hem bewogen hebben het in te dienen. De ministerraad bleef gedurende 8 uren vereenigd, en den 9 dezer, te middernacht, legde de President aan de koningin het besluit voor, dat zij onmiddellijk onderteekende.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Sept. Volgens eene korrespondentie van de *Times* uit Konstantinopel, dragende de dagteekening

kening van 1 September, had onlangs eene opmerkenswaardige verandering in de militaire stellingen der Russische armee plaats gegrepen. Nog onlangs namelijk scheen iedere militaire beweging tegen Georgewo gerigt; men meende dat de Russen op dit punt den Donau zouden trachten te passeren, om Rustschuk en Turnevo aan te tasten. Daar de Turken de linie tusschen Schumla en Turnevo zorgvuldig versterkt hebben, kreeg het korps van generaal Dannenberg bevel zijn hoofdkwartier te Crajeva te vestigen, en, ingeval de Donau gepasseerd werd, zou de operatie-linie over Widdin, Nisse en Sophia loopen. De Turken zullen niet nalaten, de passen ook op deze zijde te bevestigen. Zeer waarschijnlijk zullen de Russen in dat geval den Donau opvaren en Serviё aantasten. Volgens zeggen van de stafofficieren van prins Gortschakoff, heeft Omer Pacha aan den Russischen opperbevelhebber geschreven, dat de Russische kanonneerbooten wat te digt bij de fortifikatien op den regter Donau-oever naderden, met verzoek, order te geven, dat zij zich voortaan meer op een afstand hielden, daar de Turken anders genoodzaakt zouden zijn op die vaartuigen te vuren. Prins Gortschakoff schreef op de rugzijde van den brief: »op kanonschoten antwoordt men met kanonschoten." — De Russische troepen in de Vorstendommen en Bessarabie bestaan uit 100,000 man infanterie en 25,000 man kavallerie. Turkije bezit 75,000 man infanterie, eene goede veldartillerie en 8000 man kavallerie. Daar deze strijdmagt door sterke vestingen geruggesteund wordt, dienen de Russische troepen zeker eens zoo sterk te wezen, om met hoop op goed gevolg op den regter Donauoever te opereren. Men verzekert, dat Rusland 250,000 tot 300,000 op zekere punten in het binnenland gekoncentreerd heeft, vanwaar zij gemakkelijk naar Bessarabie en verder kunnen vooruitgeschoven worden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 September.

ONDERTROUWD (16 Sept.): J. Brouwer Ancher Jr. met C. J. A. H. Weeningh.

GETROUWD (16 Sept.): J. Peters met A. M. E. Busselman.

OVERLEDEN (11 Sept.): S. van Vulpen, geb. Stoothuijs, 49 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		16 Sept. 4½ u. gebl.	17 Sept. 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		62$\frac{7}{16}$	62$\frac{7}{16}$ a	62$\frac{9}{16}$	62½
Dito Dito	3	75⅝	75$\frac{11}{16}$		
Dito Dito	4	94⅛	94$\frac{3}{16}$	94$\frac{5}{16}$	94¼
O. I. Leening 1844	4	94⅛			
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	129	129		
Aand. Rijn-Spoorweg.	»				
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien	»				
België, Obligatien 1844	»				
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv	»	52¼	52½		
Frankrijk, Obligatien	3				
Spanje Nieuwe	1	22¼	22¼	22$\frac{5}{16}$	
Dito	3				
Dito Binnenl. à 6/m.	»	42$\frac{3}{16}$	42$\frac{3}{16}$		
Coup. Bewijzen		5⅛	5⅛	5$\frac{3}{16}$	
Amortisable Schuld					
Portugal te Londen	5	39⅛	39⅛	39¼	39¼
Dito uitgestelde					
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108¼	108⅛		
Dito Dito 1828 en 1829	»	108	105		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	98			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4		93		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	91½			
Dito bij Id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito	»	74⅛			
Polen, Certifikaten	4	86¼	86½		
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
Amerika, Bank-Actiën					
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 /					
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	80$\frac{15}{16}$	80¾	80$\frac{15}{16}$	
Dito 1852	»				
Dito 1847	2½	41$\frac{9}{16}$			
Dito 1851	2½	41⅜	41⅝		
Dito 1849	5	94	94		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	»				
Dito	4				
Letter B	5	94	94		
Aand. met Loting fl. 500	/				
Nieuwe dito » 250					
Naples, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilië te Londen 1824	5	98⅛			
Dito Leening 1843	5				
Peru	4½	77	77		
Mexico Nieuwe	3	24¾	24$\frac{7}{16}$	24½	
Venezuela à £ 100	3½				
Granada à £ 100	2	21¼	21¼		
Dito Uitgestelde		9⅛	9	9$\frac{1}{16}$	
Ecuador à £ 100					

Mexiko onbepaalde 24$\frac{1}{16}$, ⅛, ⅛.

In geene der genoteerde fondsen ging heden iets noemenswaardig om.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ 3 pCt. Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 56	Livorno	2/m.	f 39⅝
»	zigt	» 56⅜	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅝	Petersburg	»	» 1.88
»	½/m.	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 31⅞
Madrid	3/m.	» 244	Augsburg	»	» 35⅜
Cadix	»	» 244	Frankfort	»	» 98¾
Seville	»	» 241	Hamburg	2/m.	» 35$\frac{5}{16}$
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35$\frac{11}{16}$
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,77½
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55, 1840/1842 4½ pc. 97¼; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21¾; Binnenl. 3 pc. 42$\frac{3}{16}$, Romeinen 5 pc. 95½; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 84¼.

PARIJS, 16 Sept. Fransche 3 pc. 76.75; 4½ pc. 101 50; Spanje 3 pc. Binnenl. 43⅛; id. 1 pc. —; Russen 4½ pc. 99⅛; Met. 5 pCt. 88¼.

LONDEN, 16 Sept. Cons. kont. 95⅜ a —; op tijd 95⅜ a —; Braz. 100 a 102; 1829/39 101 a 103; 1852 98 a 99; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 104 a 106; Ecuad. 4¾ a 5; Gren. 21 a 22; Uitgest. 9 a —; Mexiko Nieuwe 24¼ a 24¾; Peru 4½ pc. N. 75 a 77; Uitgest. 53 a 55; Rusl. 1822 5 pc. 113 a 115; (N.) 4½ pc. — a —; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 44 a —; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22½ a —; 3 pc. 46¼ a 46½; Coup. cert. 5½ a 6; Passive 4¾ a 5; Holl. 2½ pc. 63¾ a —; id. 4 pc. 96½ a 97½; Venez. 37 a 39; Uitg. 15 a 17; Wissel op Amsterdam f 11.17¾; Grieken 1824 — a —; 1825 —.

BERLIJN, 15 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 92½; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 96½; Pools. 4 pc. 89¼; Loten fl. 500 89½; Oost. Met. 5 pc. 95¼; Amsterdam zigt 141½, id. 2/m. 141.

HAMBURG, 15 Sept. Rusl. Cert. 104; Oostenrijk Met. 5 pc. 93; Spanje 1—3 pc. 20¾; Binnenl. 3 pCt. 39⅜.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 September.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De kooplust blijft aanhouden en te oordeelen naar den door ons vermelden afloop der op 13 dezer door de N. H. M. te Middelburg gehoudene veiling, zoude men moeten aannemen, dat de prijzen zelfs iets vaster zijn geworden.

THEE. Op den aanslag der Veiling door de N. H. M. tegen 20 October over ca. 12000 kisten diverse soorten *Java*, zonder den minsten handel, met vaste prijzen.

TABAK. Dit artikel blijft zeer gewild met belangrijken handel tot stijgende prijzen, vooral in de *Noord-Amerikaansche* soorten. Van *Marijland* zijn deze week uit de eerste hand omgezet ruim 600 vaten, zijnde bijna de geheele disponible voorraad. — *Sigaren-Tabak* aanhoudend begeerd, met eenige omzet in de tweede hand.

SUIKER. *Ruwe.* Door steeds vermeerderde kooplust, vooral voor de fabrieken aan den Rijn, hebben de prijzen niet alleen wederom eenige verhooging ondergaan, maar wordt de disponible voorraad buitengewoon onbelangrijk. Verkocht uit de eerste hand grootendeels voor uitvoer: 860 kanassers *Jacatra Java*, zeilende tot f ¼ boven de middelprijzen der Julij-Veiling; verder in *loco*, 740 kranjangs *Java-Tagul* N° 18 a f 32¼; 2100 kisten *Havana* N° 10¼ a f 29½ nieuwe konditie, zoo mede eenige partijen *Surinaamsch* waarbij men voor middel f 27 a 28 en voor blank f 29 a 30 besteed heeft. — In veiling tegen 27 dezer: 162 vaten en 208 zakken *Surinaamsch*. — *Geraffineerd* voor *Uitvoer*. De vraag blijft aanhouden en daar er nog maar zeer weinig gemaakt goed voor dadelijke levering overgebleven is, zoo heeft men voor kleine partijen *Crushed* wederom eenige verhooging toegestaan. T & C & W & Z met f 31 betaald. — *Kandij* goed te plaatsen tot voorgaande prijzen. In *Consumtie* zijn de prijzen wel zoo vast. *Melis Stoom* N S R N° 1 f 68 a 69, N° 2 f 64 a 65, N° 3 f 63; B K N° 2 f 64 a 65; B & H f 61; S & T N° 1 f 63, N° 2 f 61; W & Z f 60. — *Basterden* geel f 48 a 49, helbruin f 45 a 46, bruin f 43 a 44. — *Stroop*. Stoom f 26 a f 27; O F f 28 a 29.

SPECERIJEN. *Notenmuskaat* blijft op de vorige prijzen gesouteneerd, van tijd tot tijd worden nog al eenige ordertjes uitgevoerd tot 230 c. voor N° 1, 200 c N° 2, 150 c. N° 3 & 100 c. N° 4. — *Foelie* C & D op 210 c. gehouden. — *Peper* meer gevraagd. *Sumatra* in balen van 70 a 80 k°. met 25 c. betaald; de voorraad in de tweede hand is bijna opgeruimd.

GEDROOGDE FRUITEN. *Krenten* blijven in alle kwaliteiten goed prijshoudend. — *Rozijnen*. Nieuw *Smirna* is bij partij met f 19½ voor uitvoer betaald. *Samos*. Nieuw tot f 14 a 15 zeer weinig te bekomen en wordt algemeen veel hooger gehouden. — Jarig zeer gevraagd en van f 11 tot 12 na kwaliteit betaald.

De stemming voor RIJST was gisteren tengevolge van de hoogere afkomende berigten uit Engeland en vermeerderde vraag voor konsumtie, iets beter bij onveranderde prijzen.

POTASCH. Nieuwe *Petersburger* zoude men voor f 13½ E., jarige f 13 E. kunnen koopen; andere soorten onbegeerd.

VERFWAREN. *Indigo*. Blijft in eene zeer vaste positie; door het te laat aankomen der twee partijen *Java*, voor de veiling der N. H. M. op 22 ct. alhier blijft het quantum op 50/1 en 1050/4 kisten bepaald. — *Cochenille*. Zeer vast; 10 kisten eerste soort alhier en 17/2 kn. te Rotterdam tot hoogen prijs genomen. — *Verfhouten*. Met wat meer vraag tot verbeterde prijzen. — *Laguna Campêche* na met f 6 betaald te zijn, houdt men thans op f 6½ met kleinen voorraad. Van *St. Domingo* werden 25000 k° tot f 3½ Entrepot genomen; de voorraad ruimt sterk op. — *Geelhout*. Een partijtje ca. 10 ton werd tot onbekend gebleven prijs van boord af verkocht. — *Quercitron*. Tot vorigen prijs met tamelijke vraag. — *Harst*. 1600 vaten bruine werden met f 3½ Entrepot genomen en blijven nu maar 500 vaten over, die niet onder f 3½ Entrepot te koop zijn. — *Terpentijn-Olie*. Amerikaansche geheel opgeruimd en zeilende niet onder f 33 te koop. Bayonner met veel aftrek en niet onder f 30 tweede hand te koop. — *Zwavel*. Niets in gepasseerd, onder f 4 in loco en f 3¾ zeilende is voor goede *Secunda* niet aan de markt. — *Divi Divi*. Blijft op f 8 gehouden. — *Meekrap*. In dezelfde meening met goeden aftrek, zoowel voor exportatie als binnenlandsch gebruik; in Onberoefde 1853 zijn eenige vaten van f 27 a 28 verkocht.

STERKE DRANKEN. *Arak* hooger gehouden. — *Rum*. Van *Surinaamsche* zijn 24 stukken tot vrij stijve prijzen opgeruimd. — *Genever* 100 % eerste soort f 27, tweede soort f 25¾. — *Moutwijn* 91 % f 22 pr. vat a kontant.

BANCA TIN wordt op f 73 gehouden, waarvoor weinig kooplust zich voordoet.

WAS EN HONIG. Daar er met nog geene zekerheid over het aanstaande gewin te oordeelen is, zoo blijven de prijzen onveranderd met weinig handel.

VETWAREN. *Talk en Smeer* opruimende tot vooruitgaande prijzen. — In veiling tegen 20 dezer van 54 fusten *Buenos-Ayres Talk*. — *Traan*. Berger hooger gehouden; bruin f 45, blank f 52. — *Patentolij* f 41¼ a kontant. — *Rondvisch* f 8½. *Ansjovisch* tot f 13½, voor nieuwe zonder vraag.

ROTTERDAM, 16 Sept. Heden werden verkocht 38, 26, 20, 10 en 4 vaten Maryland Tabak, per *Adler*.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 16 Sept. Rogge. Ofschoon in het begin dezer week de koopers zich nog zeer geretireerd hielden, waren verkoopers niet genegen lager af te geven, zoodat sedert een paar dagen de eerstgemelden zelfs aan hoogere eischen hebben moeten toegeven. Men noteerde: 146/2 ℔ Kunda f 288; 143/2 ℔ Werder f 285, f 289 3/m; 145/2 ℔ Arensburg f 301 3/m.; 146/2 ℔ Koersche f 275; 144/2 ℔ dito f 262; 143/2 ℔ Werder f 292. Voor zeilende Archangel vertoonde zich in de laatste dagen veel kooplust tot successievelijk klimmende prijzen. Men besteedde daarvoor op 140/2 ℔ in Ent.: f 220 1/m., f 225 1/m.; f 226 6/w., f 230 6/w. en f 235 6/w.

Gerst. De stemming voor dit artikel is wederom merkelijk verbeterd, zoodat de volgende hoogere prijzen bedongen werden. 131/2 ℔ Libau f 240 6/w.; 130/2 ℔ dito f 237 6/w.; 132/2 ℔ Pernau f 242 6/w.; 129/2 ℔ Koersche f 233, 235 6/w.; 130/2 ℔ dito f 235, 238 3/m.; 133/2 ℔ Arensburg f 241 3/m.; 131/2 ℔ Libau f 245 6/w.

Moutwijn. Op de verlaging van gepasseerde week zijn meerdere orders ingeloopen en is de de markt successivelijk gemonteerd, als volgt: Zaturdag f 21; Maandag en Dingsdag f 21½; Woensdag en Donderdag f 22; heden f 22¼ met weinig verkoopers

Jenever f 26.75. — Amst. Proef f 28.25.

MIDDELBURG, 15 Sept. Tarwe, puike jarige Zeeuwsche f 11,50 a 11,75, gewone soort f 11 a 12; puike jarige Walchersche (1852) voor den regen binnen f 12,25 a 12,50, puike soorten f 11,75 a 12; Nieuwe Walchersche voor de Zaai f 13, andere puike soorten f 12 a 12,50; mindere soorten f 11 a 11,50. — Rogge. Puike Nieuwe voor de Zaai f 9,65, mindere f 9,40 a 9,50. — Gerst. Nieuwe Winter f 6,70; dito puike Zomer f 6,25 a 6,30. — Nieuwe Walchers. Witteboonen eenige klusjes f 13 en 14. Nieuwe Walch. Bruineboonen naar deugd van f 13 tot 14. Dito Groene Erwten puike soort f 8,75 a 9, enkeld f 9,10, groote dito f 10 a f 10,50. — Koolzaad f 13 pr. Mud. — Harde Lijnkoeken f 11 pr. 104 stuks. Puike Koolzaad koeken f 79 pr. 1040 stuks.

ANTWERPEN, 16 Sept. *Koffij*. Ferm, zonder zaken van eenige belangrijkheid.

Graanmarkt. Heden zijn de prijzen blijven stijgen en in Tarwe veel omgegaan. Van Rogge werd weinig aangeboden, waardoor weinig zaken in dat graansoort gedaan zijn.

Huiden. Het in den loop der week verkochte bedraagt 5500 drooge, 1800 gezoute B. A. en Montevideo, 500 gezoute Rio Grande, tot zeer stijve prijzen.

Honig. In verscheidene partijen zijn ongeveer 90 fust Havana in Entrepôt tot willige prijzen gedaan.

Rijst. Sedert ons berigt van gisteren verscheidene zaken gedaan, te zamen bedragende ongeveer 3000 zak Arracan uncleaned en 1000 zak id. gepeld, alles tot ferme prijzen.

LONDEN, 15 Sept. *Suiker*. Vreemde in veiling 669 ton en 269 vat Portorico, zijn tot eenigzins lagere prijzen afgedaan, 1357 kist Havana gedeeltelijk verkocht; blonde 34 s. 6 d. a 39 s., bruine 32 s. 6 d. tot 34 s., beschadigde 31 tot 37 s. *Geraffineerd*. Gestampte minder gevraagd, doch niet lager.

Koffij. In Naiff weinig handel, en niet lager. In veiling verkocht 326 balen a 48 s. tot 48 s. 6 d. voor zeer goede ord., van vroegere aanvoer. Ceylan Plantage tot volle prijzen, doch met geserveerden handel.

Overzigt der Graanmarkt van 14 September. Ondanks het fraaije weder sedert eenige dagen en den grooten aanvoer van vreemd graan, blijven de prijzen zich staande houden. Heden werd in Mark-lane weinig Engelsche Tarwe aangeboden en spoedig opgeruimd; voor goede kwaliteiten heeft men 1 tot 2 s. meer dan Maandag besteed. Naar vreemde Tarwe meer vraag en men heeft tamelijk veel zaken gedaan tot prijzen die vroeger niet betaald werden. De aangekomene ladingen zijn grootendeels voor rekening der ontvangers gezolderd, daar men geen haast heeft van boord af te koopen. Niets gedaan in zeilende ladingen, daar de kooplustigen de gewenschte prijzen als te hoog beschouwen.

Meel werd hooger gehouden en het Amerikaansche 1 s. hooger per vat. Inlandsche Gerst weinig ter markt en prijshoudend.

Vreemde soorten verkregen ook de vorige prijzen en waren veel gevraagd. In de laatste dagen zijn voor Fransche rekening ongeveer 20 ladingen Maïs gekocht.

LIVERPOOL, 15 Sept. *Katoen*. 1/8 d. minder dan Vrijdag, maar bij die vermindering blijft de markt ferm. Verkocht 5000 balen.

BORDEAUX, 13 Sept. *Voorloop*. 3/6 blijft tot 124 fr. disponibel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 16 Sept. H. L. A. Kayser, Zeemeeuw, Passaroeangn. B. W. Schenk, Aidina Anna Suzanna, Nickerie. - D. H. van Wijk, Anna en Arnoldina, Saram.

UITGEZEILD:

TEXEL, 15 Sept. Lt. B. G. Escher, Zeehond, Ned. Oorlogsbrik, Middellandsche Zee - G M. Gnodde, Antilope, Curaçao. J. A. Tinholt, Pomona, Havana. - M. van der Have, Daniel, Constantinopel. - O. J. Bok, Elisabeth Maria, Triest

HELVOET, 15 Sept. J. C. van der Zweep, Wilhelmina, Batavia, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - C. Bohorst, Adler, Odessa. - P. Mazella, San Michele, Syra.

BROUWERSHAVEN, 14 Sept. D. O. van der Wall, Cornelis Smit, Batavia naar Rotterdam.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 19 September, 's avonds ten vijf ure.

N° 1. Eén Huis, Tuin en Erve, Heerengracht, SS 277.
2. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, AA 517
3. Het Buitenverblijf *Buitenlust*, buiten de Weesperpoort, Z 1 en 2.
4. Eén dito, *Zorgvliet*, derde Achterpad, buiten de Zaagmolenspoort.
5. Een Huis, Achterhuis en Erve, O. Z. Achterburgwal, K 487.
6. Een Huis en Erve, Keizersgracht, LL 224.
7. Een dito, Roelofwaasstraat, U 353.
8. Eene Huizing en Erve, aan den Amsteldijk, over Ouderkerk aan den Amstel, N° 21.
9. Een Huis en Erve, N. Z. Voorburgwal, G 198.
10. Een Huis, Achterhuis en Erve, Dirk van Hasseltsteeg, H 572.
11. Een Huis, Dirk van Hasseltsteeg, H 590.
12. Een Huis en Erve, Oudebrugsteeg, M 481.

ADVERTENTIËN.

(3284) Heden overleed tot mijne innige droefheid, mijn geliefde Echtgenoot INGENATS GERHARDS BECKER, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van ruim 53 jaren en na eene sukkeling van 13 weken. Zwaar valt mij, mijnen zeven kinderen en zijnen Broeders het verlies, maar hopen in Godes wil te berusten, die alles naar zijn welgevallen bestuurt.

DOCKUM, M. A. STOCKMAN,
14 September 1853. Wed. I. G. BECKER.

(3285) Heden overleed aan de gevolgen van tering, mijne geliefde Echtgenoote CATHARINA VAN DAALEN, in den ouderdom van bijna 35 jaren, na een genoegelijke Echtvereeniging van 13 jaren.

AMSTERDAM, 15 Sept. 1853. W. F. SCHOUW.

Als Ondermeester in Noord-Brabant, op eene FRANSCHE SCHOOL, met [illegible] Leerlingen, wordt gevraagd een R. K. JONGELING, niet beneden de 17 jaar en liefst vrij van de Nationale Militie, om, tegen genot van salaris, privaat lessen, kost enz., gedurende vijf uren daags, ook de Fransche taal in de laagste klasse te onderwijzen. Brieven met de noodige informatiën *franco* met de Lett. H in te zenden, bij den Heer H. J. VAN W[illegible], Boekhandelaar te Breda. (3272)

PENSIONNAAT

VOOR

JONGE JUFVROUWEN,

opgerigt te Roermond,

ONDER TOEVOORZIGT

VAN

Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid

Monseigneur J. A. PARADIS,

Bisschop van Roermond.

Dit Gesticht heeft ten doel om aan Jonge Jufvrouwen een grondig onderwijs en eene godsdienstige en met haren stand overeenkomstige opvoeding te geven.

De verschillende vakken van Onderwijs zijn: Het godsdienstig Onderrigt, de Nederlandsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche taal; de Rekenkunde, de Algebra, het Boekhouden, de Briefstijl, de Geschied-, Letter-, Aardrijks- en Natuurkunde, Natuurlijke Geschiedenis, het Schoonschrijven en alle vrouwelijke Handwerken.

Op verzoek en kosten der Ouders worden de Jonge Jufvrouwen ook in de Italiaansche Taal, het Teekenen en de Muzijk onderwezen.

De Kweekelingen genieten het zeldzame voorregt van in de levende talen door Fransche, Engelsche enz. meesteressen onderwezen te worden, en zijn bestendig aan eene even [illegible]kenrige als minzame waakzaamheid onderworpen.

Het Kostgeld [illegible] 360 gulden per jaar en wordt om de drie maanden [illegible] betaald; doch er wordt geene extra betaling gevorderd [illegible] de Jonge Jufvrouwen, die wenschen gedurende de [illegible] in het Pensionnaat te blijven, om hare studien voort te zetten.

Het Pensionnaat wordt bestierd [illegible] en geopend op den 1sten October aanstaande.

Nadere inlichtingen te bekomen bij de Overste van het gesticht, of aan het bisschoppelijk secretariaat. (3260)

(3283) In eene *aanzienlijke* plattelands gemeente, in de provincie Utrecht, wordt de vestiging gewenscht van een Katholieken **GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE.** Belangstellenden worden verzocht zich *onverwijld* te adresseeren, onder de letters XX bij den Uitgever van de *Tijd*, N. H. Courant.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zyn een onfeilbaar middel tegen hoest, verkoudheden en aamborstigheid.*

Er zijn elken dag zoo vele sprekende bewijzen van de krachtdadige uitwerking der pillen van Holloway in gevallen van borstziekten, voortvloeijende zoowel uit verouderden hoest, als nieuw gevatte koude, kortademigheid enz. dat een ieder, hij zij jong of oud, die aan zulke ongesteldheden onderhevig is, dadelijk zijne toevlugt behoorde te nemen tot deze onwaardeerbare pillen, waarvan men na het gebruik de buitengewone geneeskracht zal ondervinden. Menigeen die naauwelijks meer adem kon halen, en als het ware aan den rand des grafs stond, is tot verbazing van een ieder volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75: *f* 15.50, *f* 23,50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (3053)

Collège Pensionnat de Notre-Dame, à Tongres, près de Liège.

Cette Institution est placée sous le patronage de Mgr. l'Evêque de Liège. Les études y sont organisées de manière à préparer convenablement les jeunes gens à la carrière de l'Industrie ou du commerce. La langue française y est l'objet de soins tout particuliers. On y enseigne, en même temps, le Hollandais, l'Allemand et l'Anglais, les Mathématiques, l'histoire, la Géographie, les Sciences Commerciales, le Dessin, la Mécanique, la Calligraphie, la Musique vocale, et tout ce qui doit concourir à former et à compléter l'éducation de la jeunesse.

Cet établissement convient spécialement aux jeunes hollandais qui désirent acquérir une connaissance solide de la langue française, et une bonne prononciation.

Le prix de la pension est de 400 fr. La nouvelle année scolaire commence le 4 Octobre. [illegible]

Le prospectus se distribue au bureau de ce journal.

3240) Le Directeur, L. A. ROBBYNS, Prêtre.

(3248) Door den Boekhandelaar P. T. BRAAM, te Rotterdam, is uitgegeven en bij zijne gewone correspondenten verkrijgbaar gesteld:

GEBEDEN voor de Vijftien-Dingsdaagsche Communie, ter eere des Zaligmakers, onder aanroeping der Allerheiligste Maagd Maria en van den H. Dominicus, door den Hoogwaardigen Pater WILHELMUS RAYMUNDUS VAN ZEELAND, in leven Provinciaal der Eerw. Paters Predikheeren en Pastoor te Schiedam. Derde druk.

Prijs 20 Centen.

Voor Wel-Eerw. H. H Geestelijken, die door het verspreiden van dit godsdienstig Boekje deze heilzame oefening verlangen te bevorderen, zijn dezelve bij getallen van 100 exemplaren tegen *f* 15 alom verkrijgbaar.

PRIJS-COURANT DER WIJNEN VAN J. B. L. PICÉNI.

BIJ HET ANKER EN DE FLESCH.

[illegible]ERKEN DRANK, LIKEUREN, ENGELSCHE EN BEIJERSCHE BIEREN ENZ.

hieronder vermeld, te bekomen in den kelder op de hoek Kolk en N. Z. Voorburgwal, N°. 47 en 364.

Lands- en Stads.Imposten, benevens de Flesschen zijn in de Prijzen begrepen.

ALLES TEGEN CONTANTE BETALING ZONDER KORTING.

ROODE BORDEAUX WIJNEN

	Ank.	Flesch
Medoc zonder lak	*f* 22	*f* 0.55
„ zwart „	- 24	- 0.60
„ groen „	- 26	- 0.65
„ rood „	- 28	- 0.70
St. Estèphe [illegible]	- 32	- 0.80
St. Julien etz. [illegible]	[illegible]	[illegible]
Lynch Pauillac etz.	- 40	- 1.00
Pommier Agassac	- 44	- 1.10
Villeneuve de Cantemerle	- 44	- 1.10
Château des 3 Moulins etz.	- 48	- 1.20
Barton Langoa St. Julien	- 60	- 1.50
Château Lafitte	- 80	- 2.00
„ Cantenac	- 84	- 2.10
„ Margaux	- —	- 3.00
WITTE BORDEAUX.	- 38	- 0.95
Ermitage	- 54	- 1.40
BOURGOGNE WIJNEN.		
Beaune	*f* 48	*f* 1.25
Pomard.	- 68	- 1.70
Volnay.	- 72	. 1.80
Nuits	- 84	- 2.10
Chambertin	- —	- 2.50
Chabli blanc vieux.	- 40	- 1.00
Witte Wijn A.	- 20	- 0.50
„ „ B.	- 30	- 0.75
„ Bergerac	- 40	- 1.00
„ Graves.	- 36	- 0.90
„ Sauterne	- 36	- 0.90
„ Musc. Frontignan	- 50	- 1 25
Champagne	- —	- 1 90
„ Mouss. 1re qté	- —	- 2.10
„ qté Supe blanc	- —	- 2.25
„ „ „ „	- —	- 2.50
„ „ „ „ et rosé		- 3.00
Port à Port vieux.	*f* 60	- 1.50
„ „ „	- 72	- 1.80
„ „ „	- 80	- 2,00
Xeres of sherry.	- 40	- 1.00
„ „	- 50	- 1.25
Tenerif.	- 56	- 0.90
Madera A.	- 40	- 1.00
„ B.	- 50	- 1.25
Dry Madera C.	- 60	- 1.50
„ „ □	- 80	- 2 00
Spaansche Wijn.	- 50	- 1 25
„ „	- 60	- 1.50
Malaga 1re qté	- 44	- 1.10
„ „	- 50	- 1.25
Constantia.	- —	- 4.00
Tintwijn	- —	- 4.00
KRUIDEWIJN.	- 36	- 0 90
Moselwijn	- 32	- 0.80
Bodenheimer Rhijnwijn	- 30	- 0.75
Laubenheimer „	- 30	- 0.75
„ 1846 „	- 32	- 0 80
Niersteiner „	- 36	- 0.90
Rudesheimer „	- 40	- 1.00
Scharlachberger „	- 40	- 1.00
Mercobrun. en Hochheim.	- 50	- 1.25

	Ank	Flesch
Liebfraumilch en Hochh.	*f* 60	*f* 1.50
Geisenheimer „	- 60	- 1.50
Rauenth. Bergw. en Hochh.	- 80	- 2.00
Rudesh. „ „	- 80	- 2.00
Johannesb. „	- —	- 3.00
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Cognac Brandewijn A.	- —	- 1.10
„ „ B.	- —	- 1.25
„ „ oude C.	- —	- 1 50
Cogn. Brand. heel oude D.	- —	- 2.00
Witte Fransche Bwijn A.	- —	- 0.70
„ Barcelona „ B.	- —	- 0.80
„ „ „ C.	- —	- 0.90
Voorloop van „	- —	- 1.50
Armagnac.	- —	- 1.00
Jamaica Rum en Arac	- —	- 1.05
Siroop de Punsch van Rum	- —	- 1.15
„ „ of Arak	- —	- 1.20
„ „	- —	- 1.50
Slemp Sirop	- —	- 1.10
MEE	- —	- 0.30
Limonade	- —	- 0.90
Extr. d'Absint Suisse	- —	- 1.65
Kirschenwasser	- —	- 1.60
Sup. fijn Genua Olie	- —	- 0.90
Bordeaux Azijn	- —	- 0.30
Wijn Azijn	- —	- 0.20
Beste Genever	- —	- 0.55
Nieuwe Bessen	- —	- 0.65
Citroenbitter	- —	- 0.65
Maag Elixer beste kwal.	- —	- 0.90
Hallo Helv. (groen bitter)	- —	- 0.70
Bisschop Essenz 't flesje		0.30
ENGELSCHE BIEREN.		
Schotsch Ale.	*f*	*f* 0.65
Brown stout		- 0.60
BEIJERSCH BIER	- 12	- 0.30
Jopenbier	- —	- 1.25
Hollandsch Gember en	- —	- 0.15

FIJNE FRANSCHE LIKEUREN.

Double-Anisette Rouge
„ „ Blanc.
„ Curaçao.
Eau d'Or
Eau d'Argent
Rattaffia de Cerise.
Crème de Vanille
„ „ Rose.
„ „ Noyaux
CRÈME DE KIRSCH extra Lekker.
Persico en Parfait Amour.
} *f* 1.50

DOUBLE LIKEUREN.

Persico, Curaçao, Anisette, Framboisen, Pepermunt, Nagelen, Guldewater, enz. à *f* 1.40 per Flesch.

ORDINAIRE LIKEUREN.

Witte en Roode Schillen, Anijs, La[illegible], Carrewij, [illegible] à 65 cts. per Flesch. [illegible] à 30 per Flesch. [illegible] à 75 cts. per Flesch. [illegible]

Het bovenstaande alles verimpost en gebotteld op Flesschen zijnde, zoo kan het verlangde direkt *franco* aan huis bezorgd worden. Voor buiten Amsterdam zijn de Prijzen *f* 4 per anker minder, vrij aan boord. (De ledige Flesschen worden tegen 5 Cents en de halve Flesschen 2½ Ct. per stuk in betaling aangenomen.) Per anker op ½ Fl. met 8% verhooging.

Alle verdere onkosten van Brievenporten, Vracht van Retourzendingen van Manden en Flesschen enz., komen ten laste van Committenten, welke tevens herinnerd worden dat de betaling à Contant geschieden moet, of dat de schippers enz. de gelden de eerstvolgende reis mede brengen, zoo het niet betaald is bij het ontvangen aan boord, hetwelk het verkieslijkst is.

NB. De Kelder is open van des morgens 7 tot des Avonds 11 uren. *Voor* en *na* dien tijd vervoege men zich aan het Woonhuis en Slijterij boven den kelder. Prijscourant *gratis* te bekomen.

(MEE) Die de Mee kent, weet dat dezelve een gezonde drank is, en in vele gevallen als een zoogenaamd huismiddel kan gebruikt worden, daarom en om den Billijken Prijs wordt dezelve aanbevolen.

1 dag in de week disponibel een GROOTE KAMER, geschikt tot het houden van Collegiën, te bevragen bij bovengenoemde. (3236)

[illegible] te Amsterdam [illegible] VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.